
**STRATEGIA DE DEZVOLTARE
A**

CAPITALULUI NATURAL

**AL
JUDEȚULUI MARAMUREȘ
2024-2027**

CUPRINS:

Capitolul 1. Proiectul	2
Clarificarea unor termeni de referință	2
Contextul elaborării și implementării proiectului "Feedback"	3
Metodologia elaborării strategiei	3
Etapa 1 - Organizarea procesului de planificare.....	3
Etapa 2 - Planificarea strategică	3
Capitolul 2. Starea domeniului – patrimonial natural al județului Maramureș	5
Mediul Intern al domeniului	5
Teritoriul – județul Maramureș	5
Silvicultură.....	6
Pajiști permanente – pășuni și fânețe.....	7
Ape de suprafață.....	7
Arii Protejate	8
Administrare Publică - Buna Guvernare	10
Persoane interesate din mediul privat – Organizații Neguvernamentale.....	17
Mediul Extern al domeniului.....	18
Analiza SWOT < PEST (Politici, Economic, Sociale, Tehnologice).....	18
Capitolul 3. Strategia de Dezvoltare a Patrimoniului Natural al județului Maramureș	20
Elementele strategiei:	20
MISIUNEA PLATFORMEI N2000MM.....	20
VIZIUNEA STRATEGIEI N2027MM:	20
OBIECTIVUL GENERAL	20
SUBDOMENII ALE DEZVOLTĂRII PATRIMONIULUI NATURAL - OBIECTIVE ȘI MĂSURILE LOR SPECIFICE	21
Portofoliul – Planul de Acțiuni/ Proiecte	22
Portofoliul de proiecte	22
Planul de Acțiuni	22
Portofoliul de proiecte al Strategiei N2027MM.....	24
Planul de Acțiuni al Strategiei N2027MM.....	28
Capitolul 4. Pregătirea implementării.....	29
Monitorizarea și Evaluarea progresului strategiei și a planului de acțiuni	29
Aranjamente instituționale	30

Capitolul 1. Proiectul

Proiectul: "Societate civilă activă pentru dezvoltare responsabilă și durabilă în Maramureș – FEEDBACK", este finanțat printr-un grant acordat de către Programul Active Citizens Fund România. Programul de finanțare face parte din Granturile SEE și Norvegiene 2014 – 2021 acordate de Islanda, Liechtenstein și Norvegia în 15 state membre UE din Europa Centrală și de Sud și în Țările Baltice pentru consolidarea societății civile și a cetățeniei active și creșterea capacității grupurilor vulnerabile. Managementul programului (Operatorul de Fond) este asigurat în România de Fundația pentru Parteneriat (<https://www.repf.ro>).

Obiectivul proiectului este crearea unui cadru formal între cetățeni și decidenți ce va sprijini direct dezvoltarea și implementarea politicilor de mediu specifice în județul Maramureș.

Instrumentele prin care proiectul dorește să-și atingă obiectivul sunt:

- **Revizuirea Strategiei** de dezvoltare a Patrimoniului Natural Protejat din Maramureș – Natura 2000 Maramureș (2015-2020) prin extinderea domeniului de referință la întreg capitalul natural, printr-o metodologie participativă, utilizând:
 - platforma de cooperare N2000 MM (protocol);
 - instrument web www.natura2000mm.ro;
 - aplicația mobilă eFeedback (magazine Google, Apple, gratuit);
- **Realizarea unui Studiu de impact** a implementării unei componente a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030 pe baza unei metodologii replicabile;
- Promovare la nivelul cetățenilor printr-o Caravană, a unor **activități de advocacy**.

Proiectul propune realizarea și utilizarea a doua instrumente digitale de facilitare a implicării publice active. Ambele instrumente utilizează mediul on-line. **Instrumentul WEB** și **aplicația mobilă eFeedback** sunt adresate tuturor categoriilor de vârstă dar aplicația eFeedback este dedicată cu preponderență tinerilor ce utilizează intensiv capacitățile dispozitivelor mobile. În felul acesta se asigură accesul direct al informației la toți factorii interesați, incluzând persoanele afectate direct de rezultatele elaborării și aplicării (instrumentelor și rezultatelor) unei politici publice.

Denumirea proiectului, "FEEDBACK" (în trad.: revenire, întoarcere) este dat de capacitatea celor două instrumente de implicare publică de a asigura transmiterea informațiilor specifice domeniului biodiversității către publicul larg și obținerea opiniilor, răspunsurilor persoanelor interesate informate către inițiatorii, aplicanții unei politici publice în orice etapă de realizare sau aplicare a ei.

Clarificarea unor termeni de referință

Politică publică - un set de reglementări, decizii și acțiuni interrelaționate ale administrației publice care abordează o problemă sau un domeniu. Politicile publice sunt exprimate prin totalitatea deciziilor, a reglementărilor – legilor, acțiunilor administrației publice și a resurselor alocate evoluției reglementate a domeniului abordat.

Proiectul "Feedback" vizează politica publică județeană a domeniului: protecția și conservarea biodiversității.

Decizia publică - decizia pe care o ia administrația publică și care afectează viața și mersul comunității. Deciziile manageriale de funcționare a instituțiilor publice nu sunt decizii publice. Deciziile luate în diferite etape ale elaborării și implementării unei politici publice sunt cel mai bun exemplu de decizii publice.

Participare publică - constă în implicarea membrilor publicului în definirea agendei publice, în formularea politicilor publice, în adoptarea deciziilor și modalităților de alocare a resurselor care îi afectează în mod direct. Participarea publică depinde de gradul de informare publică (informarea participanților) și cel de consultare publică (capacitatea participanților de dezbateri).

Patrimoniul natural - ansamblul componentelor și structurilor fizico-geografice, floristice, faunistice și biocenotice ale mediului natural, ale căror importanță și valoare ecologică, economică, științifică, biogenă, sanogenă, peisagistică și recreativă au o semnificație relevantă sub aspectul conservării diversității biologice floristice și faunistice, al integrității funcționale a ecosistemelor, conservării patrimoniului genetic, vegetal și animal, precum și pentru satisfacerea cerințelor de viață, bunăstare, cultură și civilizație ale generațiilor prezente și viitoare.

(Ordonanța de Urgență nr. 57 din 20 iunie 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, art. 15)

Dezvoltare locală / teritorială – dezvoltarea teritoriului unei comunități locale, bazată pe identificarea și utilizarea resurselor și potențialităților endogene ale unei comunități, valorificând contribuția părților interesate care operează în acest spațiu, aducând un spor de valoare unității administrative de rang superior.

Contextul elaborării și implementării proiectului "Feedback"

Perioada parcursă de la elaborarea primei strategii dedicată biodiversității din județul Maramureș (2015) a fost frământată cu o evoluție imposibil de prevăzut.

Odată cu reluarea la nivel național a ciclului de planificare pentru finanțarea europeană, am pornit la drum cu rezervele date de impactul crizelor succesive provocate de pandemie, criza energetică-financiară provocată de izbucnirea războiului în Ucraina, ulterior în Israel și nu în ultimul rând de centralizarea instituțională a activității de conservare și protecție a biodiversității.

Metodologia elaborării strategiei

Etapa 1 - Organizarea procesului de planificare

- ❖ **Definirea domeniului** - Patrimoniul Natural al județului Maramureș
 - implicit a nivelului teritorial de planificare: subcomponenta "Biodiversitate" a componentei "Mediu" a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a județului Maramureș
- ❖ **Documente de referință de rang superior pentru integrare-convergență:**

Documente de planificare administrativ teritoriale:

 - Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Maramureș (2021-2027);
 - Planul de Dezvoltare Regională Nord Vest (2021-2027);

Documente de planificare sectoriale:

 - Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă, 2030
 - Strategia Națională pentru Păduri, 2030
 - Strategia Națională pentru Gospodărirea Apelor (2023-2035);
 - Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030;
 - Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030.
- ❖ **Alocarea resurselor** (termene, persoane, suport):
 - Au fost stabilite în etapa de elaborare a proiectului.
- ❖ **Comunicarea în cadrul procesului de elaborare a strategiei:**
 - membrii Platformei au fost reconectați în rețeaua de cooperare prin semnarea unui Protocol de colaborare care stabilește responsabilitățile în legătură cu fluxul informațional cetățean–autoritate.
- ❖ **Informarea publică:**
 - site-ul web existent www.natura2000mm.ro, care pe lângă stocarea de date va asigura și fluxul informațional între cetățeni și membrii Platformei N2000MM.
 - aplicația mobilă gratuită (eFeedback) prin care utilizatorii au fost notificați despre documentele produse în cadrul elaborării strategiei și prin care au putut să transmită feedback.

Etapa 2 - Planificarea strategică

Analiza și deciziile asupra rezultatelor obținute au fost realizate în cadrul a 4 ateliere de lucru cu participarea reprezentanților organismelor de decizie publică și a altor membri ai Platformei, corelate cu etapele procesului de planificare strategică:

- ❖ **Atelierul 1:** Definirea/ delimitarea domeniului și Analiza situației actuale;
- ❖ **Atelierul 2:** Elementele de strategie: viziune, obiective, măsuri;
- ❖ **Atelierul 3:** Portofoliul și planul de acțiuni/ proiecte;
- ❖ **Atelierul 4:** Sistemul de Monitorizare și Evaluare a implementării Strategiei și Finalizarea Planului de Acțiuni al platformei N2000MM și revizuirea elementelor de strategie.

Capitolul 2. Starea domeniului – patrimonial natural al județului Maramureș

Mediul Intern al domeniului

Teritoriul – județul Maramureș

Situat în nordul țării, județul Maramureș se întinde pe o suprafață de circa 160 de km de la vest la est și în jur de 60 de km de la nord la sud. Județul se învecinează în nord cu Ucraina, râul Tisa formând graniță naturală pe o lungime de 62 km, în est cu județul Suceava, în vest cu județul Satu Mare, la sud cu județele Cluj, Sălaj, Bistrița Năsăud.

Din suprafața totală a județului, zona montană ocupă 43%, cu Munții Rodna și Masivul Pietrosul (2.303 m) – cel mai înalt din Carpații Orientali – și zona vulcanică cu Munții Gutâi și Țibleș (1.300-1.800 m); 30% din suprafața sunt dealuri și platouri iar 27% sunt ocupate de depresiuni, lunci și terase.

Clima Maramureșului este de tip temperat continental, prezentând diferențe de temperaturi și precipitații între zona înaltă a munților și depresiune. Iernile sunt reci, cu zăpadă abundentă.

La ultimul recensământ octombrie 2011, era de 478,6 mii locuitori. Densitatea populației este de 75,9 loc/km². Populația localităților din zona Rețelei Natura 2000 Maramureș însuma conform acelorași surse de date, 80,0% din populația totală a Maramureșului. Peste 382,7 mii de locuitori trăiesc în interiorul său în vecinătatea sistemului județean de arii protejate.

Cu un PIB pe locuitor de 20.411,6 lei, județul Maramureș ocupă locul 29 pe țară (din 41 de unități administrative de același rang) și locul 5 pe regiune (din cele 6 județe componente). În structura produsului intern brut pe ramuri ale economiei județului Maramureș agricultura, silvicultura și pescuitul reprezintă 6,20%.

Notă: dintre pericolele și amenințările asupra biodiversității identificate la nivel național următoarele au un caracter **istoric, tradițional** pentru județul Maramureș:

- Industrializarea rapidă din sec. XX prin dezvoltarea infrastructurii de producție în mari unități, cu precădere în sectoarele metalurgiei feroase și neferoase, a construcțiilor de mașini pe baza exploatarea zăcămintelor de metale neferoase din zonă, contribuind masiv la poluarea aerului, apelor de suprafață și subterane și a solului (Zona Baia Mare – de la Ilba la Cavnic, zona Băiuț și zona Borșa);
- Mineritul de subteran și suprafață închis total în perioada 1998 – 2007, dar vizibil prin incinte degradate, halde și iazuri de steril minier încă neamenajate ecologic, ape acide de mină necontrolate, zone de subducție neprotejate în zone forestiere;
- Exploatarea necontrolată a pădurilor, având drept consecință apariția unor dezechilibre ecologice în multe din bazinele hidrografice montane (zona Borșa-Vișeu-Țibleș);
- Dezvoltarea urbană și transferul de populație din mediul rural, însoțite de distrugerea ecosistemelor din zonele urbane (diminuarea suprafeței spațiilor verzi, construcții pe spațiile verzi, tăierea arborilor, distrugerea cuiburilor etc.) și de măsuri insuficiente pentru colectarea și tratarea corespunzătoare a deșeurilor și apelor uzate;
- Dezvoltarea infrastructurii de transport auto în condițiile menținerii unui parc de mijloace de transport, inclusiv auto, învechit fizic și moral.

Avantaje identificate:

- + Diversitate morfologică ridicată (depresiuni, lunci, glacisuri, versanți, interfluvii, munți) ce asigură varietate geocologică și mozaic peisagistic atractiv.
- + Obiective naturale numeroase (creste montane, peșteri, chei; ape minerale, climat hivernal, fonduri cinegetice și piscicole, peisaj atractiv).
- + Areale cu fragmentare și declivitate ridicată impropriei amplasării infrastructurilor și cu indice de utilizare a terenurilor redus – favorabil conservării biodiversității

Dezavantaje:

- Prezența unor areale cu riscuri geomorfologice (alunecări de teren, surpări, torențialitate în domeniul structurilor sedimentare, a faciesurilor).
- Creșterea presiunilor - surselor de poluare "tradiționale":
 - **industriale** – în special **miniere** (una din zonele cele mai vulnerabile la nivel național);
 - **agricole** (mai ales fără bune practici);
 - **silvice** (tăieri ilegale extinse fără replantări);
 - **infrastructură-urbanism** (cu impact direct și indirect, vizual și cumulativ);
 - **zone de risc** la dezastre;
 - **specii alohtone** ajunse accidental sau introduse în scop economic.
- Administrare - exploatare haotică, necoordonată a resurselor naturale: minerale, biologice, turistice etc.

Notă: În cadrul **Atelierului 1** au fost prezentate analiza SWOT (și STEP pentru mediul extern: OP) a domeniului analizat. A fost identificată problema principală "**gradul scăzut de conștientizare, informare-educare a beneficiarilor serviciilor ecosistemice**" printr-un exercițiu de tip "Analiză Cauze-Efecte". Aceeași problemă a fost identificată și ca problemă fundamentală, de bază, a domeniului.

Silvicultură

Pădurile reprezintă una din principalele bogății ale județului. Suprafața totală a fondului forestier este de 263.895 ha, din care 257.385 ha pădure. Hidrografie: principalele cursuri de apa sunt: Someș, Lăpuș, Iza, Vișeu, Vaser, Mara.

Din suprafața totală a județului Maramureș de 621.500 ha, pădurile ocupă un teritoriu de 260.352 ha, reprezentând un procent de 41,89%. Adicional acestor păduri care sunt incluse în fondul forestier național mai există o suprafață de 14.800 ha de păduri care sunt în afara fondului forestier, fiind rezultatul procesului de succesiune naturală care în decursul timpului a acoperit cu vegetație forestieră alte categorii de terenuri cum ar fi pășuni, fânețe sau chiar terenuri arabile.

Proprietatea pădurilor este diversă și aparține statului, posesorilor, unităților administrative teritoriale, bisericilor, persoanelor fizice și persoanelor juridice. La nivelul județului, persoanele juridice dețin cele mai puține proprietăți, respectiv 1.157 ha de pădure.

În tabelul de mai jos este prezentată structura proprietății pe suprafețe de pădure:

Tipul de proprietate	Suprafața (ha)
proprietate publică de stat	135.262
proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale	62.633
proprietate privată a unităților de cult, învățământ	2.949
proprietate privată indiviză a formelor asociative	29.918
proprietate privată a persoanelor fizice	28.433
proprietate privată a persoanelor juridice	1.157
Total	260.352

Managementul fondului forestier se realizează conform amenajamentelor silvice prin ocoale silvice de stat sau ocoale silvice de regim. Fondul forestier aparținând statului este administrat de către Direcția Silvică Maramureș. Pe lângă aceste suprafețe, Direcția Silvică Maramureș mai administrează și alte suprafețe de pădure pe baza unor contracte de administrare.

Avantaje:

+ Resurse forestiere constituite din păduri de foioase și rășinoase extinse (peste 40 % din teritoriu) cu o consistență și conformație favorabilă.

- + Obținerea Certificatelor FSC pure, pentru ocoale silvice ale Direcției Silvice Maramureș și a Ocolului Silvic Municipal Baia Mare atestă administrarea durabilă a pădurilor;
- + Faună sălbatică (inclusiv cinegetică) și piscicolă variată;
- + Produse accesorii ale pădurii bine reprezentate (fructe de pădure, plante medicinale, ciuperci);
- + Structurile de administrare forestieră de stat și private constituite și funcționale;

Dezavantaje:

- Creșterea presiunilor - surselor de poluare "tradiționale" – care afectează fondului genetic al faunei prin modificarea/ dispariția habitatelor;
- Braconaj cinegetic, cu amenințarea dispariției unor specii precum capra neagră în Munții Rodnei.
- Apariția speciilor invazive alohtone (ex. șacalul);
- Utilizarea redusă a perdelor forestiere pentru protecția zonelor construite, a căilor de acces sau a terenurilor agricole;
- Administrarea și exploatarea lemnului nu reprezintă o (re)sursă pentru dezvoltarea comunităților gazdă.

Pajiști permanente – pășuni și fânețe

La nivel județean suprafața de pășuni este de 96.305 ha, iar cea de fânețe acoperă 126.136 ha. Totalizând, categoria pajiștilor permanente însumează o suprafață de 222.441 ha, adică 35,8% din teritoriu.

Din totalul suprafețelor de pășune, 78.254 ha se află în proprietate privată, aceasta însemnând un procent de 81,25%. Pentru fânețe, procentul deținut în regim de proprietate privată este chiar mai mare, de 95,24%, suprafața efectivă de fânețe private fiind de 120.139 ha (date la nivelul anului 2014).

Managementul pajiștilor permanente se realizează în baza unor amenajamente pastorale. La nivelul anului 2022, în Maramureș au fost elaborate un număr de 62 de proiecte de amenajamente pastorale dintr-un total de 76 de unități administrativ teritoriale care trebuiau să întocmească aceste planuri. Suprafața pajiștilor permanente acoperită de amenajamente este de 95.389 ha.

Avantaje:

- + Terenuri agricole cu o fertilitate mozaică și pretabilități variate de exploatare.
- + Existența unui vast domeniu agropastoral (64 % din suprafață agricolă), de afirmare a zootehniei.
- + Suprafețele de teren agricol neexploatate (până la 11%) se reînțelenesc, redevenind habitate valoroase pentru specii.

Dezavantaje:

- Productivitate agricolă redusă – cu competitivitate limitată la nivel regional;
- Creșterea presiunilor - surselor de poluare "tradiționale" – care afectează condițiile ecologice ale faunei prin modificarea/ dispariția habitatelor;
- Apariția speciilor invazive alohtone (ex. ambrozia, Reynoutria japonica)

Ape de suprafață

Maramureșul are o rețea hidrografică relativ bogată reprezentată în special de afluenții ai râului Someș și Tisa, rețea ce aparține bazinului hidrografic Someș - Tisa. Cele mai importante râuri ce străbat județul sunt: râul Tisa, râul Someș, râul Lăpuș, râul Vișeu, râul Iza, râul Mara, râul Vaser, râul Ruscova, râul Bărsău și afluenții acestora.

O serie de lacuri îmbogățesc rețeaua de ecosisteme acvatice. Marea majoritate sunt acumulări de origine antropică realizate pentru a deservi diferite utilități, ca sursă de apă potabilă și industrială. Cele mai importante lacuri existente în Maramureș sunt: lacul Firiza (artificial), lacul Bodi Ferneziu (artificial),

lacul Bodi, lacul Borjuc (artificial), lacul Două Veverițe (artificial), lacul Mogoșa (artificial), lacul Nistru (artificial), lacul Teplița (artificial), lacul lezerul Pietrosu (natural), lacul lezerul Bistriței (natural), lacul Vinderel (natural), lacul Lala Mare (natural).

Administrativ, managementul resurselor acvatice are două componente. Apa, ca resursă, este administrată de către Administrația Națională Apele Române (ANAR). În schimb, viețuitoarele care trăiesc în aceasta, sunt gestionate de către Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură (ANPA). Sunt însă și cazuri speciale, respectiv acumulările de apă artificiale care sunt administrate de către entități private care le dețin sau le operează.

Avantaje:

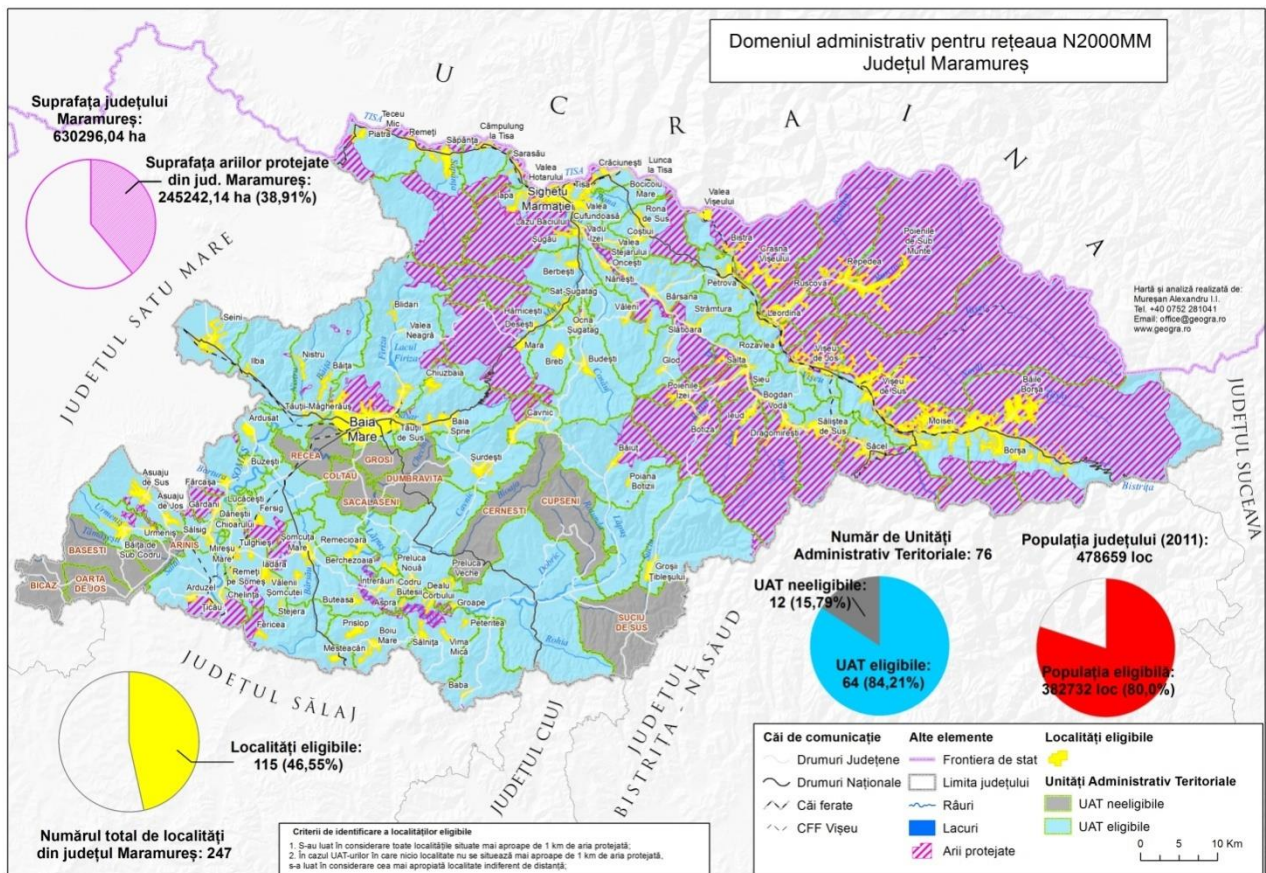
- + Rețea hidrografică de suprafață densă, bine organizată, tributară Tisei - Someșului cu resurse hidrologice importante;
- + Faună piscicolă variată;
- + Program de management integrat al apei (modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată)

Dezavantaje:

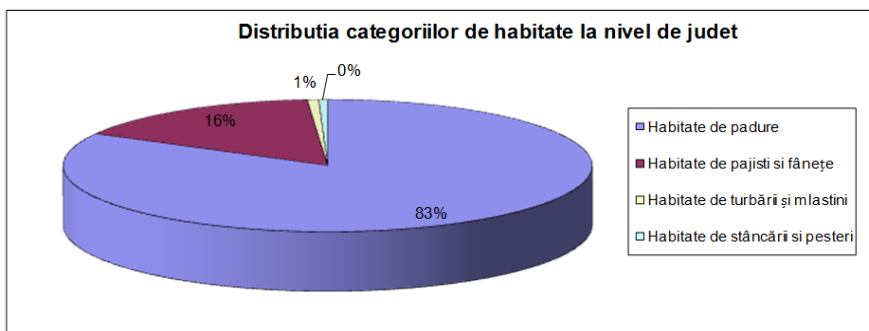
- Exploatarea și gospodărirea deficitară a resurselor de apă.
- Creșterea presiunilor surselor de poluare "tradiționale"
- Braconaj piscicol masiv cu amenințarea dispariției unor specii precum a lostritei din bazinul superior al Tisei și depopularea masivă a apelor de suprafață.
- Apariția speciilor invazive alohtone (ex: somnul african, bibanul soare etc.)

Arii Protejate

Județul Maramureș are o suprafață de 6.215 kmp (621.500 ha) din care un procent de 38,91 % din suprafață este acoperit cu arii naturale protejate de diverse tipuri și categorii. Ca organizare administrativ – teritorială, județul Maramureș cuprinde 76 de unități din care: 2 municipii, 11 orașe, 63 de comune și

214 de sate. Cele 59 de situri ale Rețelei Natura 2000 Maramureș, create pentru protecția patrimoniului natural, acoperă 245.242,14 ha (din care: 81% suprafețe silvice, 39% agricole, 0,3% ape, 2,6% intravilan), reprezentând aproape 40% din teritoriul județului. Ponderea cea mai mare la nivelul județului o reprezintă habitatele forestiere, urmate de habitate de pajiști și fânețe, habitate de turbării și mlaștini și în final habitate de stâncării și peșteri, după sunt prezentate în graficul alăturat:

Rețeaua Natura 2000 Maramureș a fost creată pentru protecția unui patrimoniu natural alcătuit din specii și habitate extrem de valoroase:

- peste 260 de specii de floră (222 specii din încrengătura

Angiospermatophyta, 18 specii din încrengătura Pteridophyta, 11 specii din încrengătura Gymnospermatophyta și 7 specii din încrengătura Briophyta);

- peste 360 de specii de faună (230 specii din clasa Aves, 59 specii din clasa Mammalia, 40 specii din clasa Pisces, 14 din clasa Amphibia și 11 din clasa Reptilia).
- aproximativ 200 de specii de floră și faună de interes comunitar (printre care: 17 specii de floră, 6 specii de pești, 14 specii de amfibieni, 10 specii de reptile, 120 specii de păsări, 24 specii de mamifere și 3 specii de nevertebrate)
- aproximativ 70 de specii de interes național (printre care: 4 specii de floră, 4 specii de pești, 5 specii de amfibieni, 2 specii de reptile, 40 specii de păsări și 15 specii de mamifere).

Administrațiile ariilor protejate au cartat peste 30% dintre suprafețele administrate, incluzând 115 specii.

Sistemul propriu de monitorizare al ariilor protejate au raportat starea bună de conservare a speciilor monitorizate: 95 specii stabile ca populație, 60 specii monitorizate au numărul de indivizi în creștere (aceste date nu sunt documentate totuși, nu rezultă din documentele de referință ale analizei domeniului analizat). Cercetarea și evaluare patrimoniului natural județean este afectată drastic de resursele limitate avute la dispoziție. Acțiunile de inventariere a bunurilor naturale patrimoniale s-au desfășurat cu precădere în cadrul unor proiecte cu finanțare nerambursabilă.

Avantaje:

- + Peste 30% din teritoriul județului are statut de arie protejată (59 AP) din care:;
- + 1 Rezervație a biosferei, 1 Parc natural;
- + peste 30% dintre suprafețe AP și 115 specii cartate;
- + starea bună de conservare a speciilor monitorizate: 95 specii stabile ca populație, 60 în creștere.
- + Existența unui cadru legal de înființare, organizare și funcționare a Siturilor N2000 (proceduri, acte administrative) cu efecte asupra deciziilor publice locale;
- + Regulamente ale AP realizate și majoritar aprobate;
- + Planuri de vizitare elaborate;
- + Planuri de management AP inițiate și finalizate sau aflate în etapa finală;
- + Personal implicat în structurile de administrare a AP: manageri, specialiști, rangeri și voluntari;
- + Importante fonduri atrase pentru dezvoltarea AP: planuri de management, dotări pentru marcarea, cercetare, patrulare și infrastructură de vizitare;
- + Acorduri de colaborare și parteneriate construite pt susținerea activităților în cadrul AP.

Dezavantaje:

- Pentru 42 de AP (71% din total) au fost sistate contractele de custodie ca urmare a deciziilor ANANP (înființată în 2016);
- Împreună cu alte 17 AP fără contracte de management – au rămas la un nivel foarte scăzut de patrulare, monitorizare în teren;
- Număr redus de specialiști și rangeri pentru suprafața acoperită de AP;
- Reducerea cu 100% a resursei umane implicate în custodia celor 42 AP.
- Responsabilitate socială scăzută a agenților economici – participare scăzută în acorduri de colaborare/ parteneriat;
- Nivel redus de educație ecologică/ pierderea tradițiilor populației din AP;

Administrare Publică - Buna Guvernare

Structura administrativă a județului este alcătuită din: 13 orașe (din care 2 municipii), 63 de comune și 226 de sate.

❖ Autorități administrative

Structurile de administrare publică locală/ județeană sunt reprezentate de Consiliile Locale/ Județean (autoritate deliberativă) și Primari/ Președinte (autoritate executivă). Autoritățile locale sunt înființate și își desfășoară activitatea în baza OUG 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ, acoperind toate domeniile dezvoltării locale: economice, sociale și de mediu.

Rețeaua județeană de arii protejate și situri Natura 2000 este amplasată pe teritoriul următoarelor localități:

Localizare	Denumire	Cod AP
Asuaju de Sus	Bârsău -Șomcuta	ROSCI0275
Baba	Cheile Babei	2579

Baia Mare	Rez. fosiliferă Chiuzbaia	2565
Baia Mare	Tăul lui Dumitru	2572
Baia Mare	Arboretul de castan comestibil Baia Mare	2581
Baia Mare	Coloanele de la Limpede	2591
Baia Mare	Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare	ROSCI0003
Baia Mare	Igniș	ROSCI0092
Baia Mare	Munții Gutâi	ROSPA0134
Baia Sprie	Lacul Albastru	2564
Baia Sprie	Rez. fosiliferă Chiuzbaia	2566
Baia Sprie	Arboretul de castan comestibil Baia Mare	2583
Baia Sprie	Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare	ROSCI0005
Baia Sprie	Munții Gutâi	ROSPA0135
Băița de sub Codru	Bârsău -Șomcuta	ROSCI0276
Băiuț	Mlaștina Tăul Negru	2594
Băiuț	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0264
Băiuț	Codrii seculari de la Strâmbu – Băiuț	ROSCI0285
Bârsana	Tisa Superioară	ROSCI0251
Bârsana	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0265
Bistra	Munții Maramureșului	PN
Bistra	Munții Rodnei	PN_RB
Bistra	Munții Maramureșului	ROSCI0124
Bistra	Tisa Superioară	ROSCI0252
Bistra	Munții Maramureșului	ROSPA0131
Bocicoiu Mare	Tisa Superioară	ROSCI0253
Bocicoiu Mare	Tisa Superioară	ROSPA0143
Bogdan Vodă	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0266
Boiu Mare	Peștera Boiu Mare	2587
Boiu Mare	Cheile Lăpușului	ROSCI0030
Boiu Mare	Peștera Măgurici	ROSCI0192
Borșa	Pietrosu Mare	2563
Borșa	Stâncăriile Sâlhoi Zâmbroslavele	2569
Borșa	Cornu Nedeei-Ciungii Bălăsinei	2580
Borșa	Piatra Rea	2589
Borșa	Munții Maramureșului	PN
Borșa	Munții Rodnei	PN_RB
Borșa	Munții Maramureșului	ROSCI0125
Borșa	Munții Rodnei	ROSCI0125
Borșa	Munții Rodnei.	ROSPA0085
Borșa	Munții Maramureșului	ROSPA0132
Botiza	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0267
Botiza	Codrii seculari de la Strâmbu – Băiuț	ROSCI0285
Breb	Lacul Morărenilor	2568
Budești	Gutâi - Creasta Cocoșului	ROSCI0089
Budești	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0268
Budești	Munții Gutâi	ROSPA0136
Cavnic	Gutâi - Creasta Cocoșului	ROSCI0090

Cavnic	Munții Gutâi	ROSPA0137
Călinești	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0269
Câmpulung la Tisa	Igniș	ROSCI0093
Câmpulung la Tisa	Tisa Superioară	ROSCI0254
Câmpulung la Tisa	Munții Gutâi	ROSPA0138
Câmpulung la Tisa	Tisa Superioară	ROSPA0144
Coaș	Cheile Lăpușului	ROSCI0031
Copalnic-Mănăstur	Cheile Lăpușului	ROSCI0032
Coștiui	Pădurea de larice Coștiui	2576
Desești	Mlaștina Vlășinescu	2571
Desești	Creasta Cocoșului	2577
Desești	Cheile Tătarului	2578
Desești	Mlaștina Iezeru Mare	2590
Desești	Răul Mara	AP_L
Desești	Tăurile Chendroaiei	AP_L
Desești	Igniș	ROSCI0094
Desești	Munții Gutâi	ROSPA0139
Desești	Gutâi - Creasta Cocoșului	ROSCI0091
Dragomirești	Arcer – Țibleș	2586
Dragomirești	Mlaștina Dumbrava	AP_L
Dragomirești	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0270
Fărcașa	Bârsău -Șomcuta	ROSCI0277
Fersig	Pădurea Bavna	2575
Gârdani	Bârsău -Șomcuta	ROSCI0278
Giulești	Mlaștina Poiana Brazilor	2570
Giulești	Răul Mara	AP_L
Giulești	Igniș	ROSCI0095
Giulești	Munții Gutâi	ROSPA0140
Groșii Țibleșului	Arcer – Țibleș	2585
Groșii Țibleșului	Peștera Ponorul Jitelor	AP_L
Groșii Țibleșului	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0271
Ieud	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0272
Ilba	Rozeta de piatră de la Ilba	2592
Lăpuș	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0273
Lăpuș	Codrii seculari de la Strâmbu – Băiuț	ROSCI0285
Leordina	Munții Maramureșului	PN
Leordina	Munții Rodnei	PN_RB
Leordina	Munții Maramureșului	ROSCI0126
Mireșu Mare	Bârsău -Șomcuta	ROSCI0279
Mireșu Mare	Cursul Mijlociu al Someșului	ROSPA114
Moisei	Izvorul Bătrâna (Ponorul Izei)	2562
Moisei	Peștera și izbulul Izei	2583
Moisei	Munții Maramureșului	PN
Moisei	Munții Rodnei	PN_RB
Moisei	Munții Rodnei	ROSCI0126
Moisei	Munții Maramureșului	ROSCI0127
Moisei	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0274

Moisei	Munții Rodnei.	ROSPA0086
Moisei	Pietrosu Mare	2564
Ocna Șugatag	Lacul Morărenilor	2569
Ocna Șugatag	Pădurea Crăiasca	2574
Ocna Șugatag	Răul Mara	AP_L
Ocna Șugatag	Gutâi - Creasta Cocoșului	ROSCI0092
Ocna Șugatag	Igniș	ROSCI0096
Ocna Șugatag	Munții Gutâi	ROSPA0141
Oncești	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0275
Petrova	Munții Maramureșului	PN
Petrova	Munții Rodnei	PN_RB
Petrova	Munții Maramureșului	ROSCI0128
Poiana Botizii	Peștera cu Oase	2567
Poienile de Sub Munte	Vf. Farcău -L. Vinderel-Vf. Mihailecu	2587
Poienile de sub Munte	Munții Maramureșului	PN
Poienile de sub Munte	Munții Rodnei	PN_RB
Poienile de sub Munte	Munții Maramureșului	ROSCI0129
Poienile de sub Munte	Munții Maramureșului	ROSPA0133
Poienile Izei	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0276
Remetea Chioarului	Cheile Lăpușului	2584
Remetea Chioarului	Cheile Lăpușului	ROSCI0033
Remeți	Tisa Superioară	ROSCI0255
Remeți	Munții Gutâi	ROSPA0142
Remeți	Pricop-Huta-Certeze	ROSCI0358
Remeți Sarasău	Tisa Superioară	ROSPA0145
Repedea	Poiana cu narcise Tomnatec – Sehleanu	2588
Repedea	Munții Maramureșului	ROSPA0134
Repedea	Vf. Farcău -L. Vinderel-Vf. Mihailecu	2586
Repedea	Munții Maramureșului	PN
Repedea	Munții Rodnei	PN_RB
Repedea	Munții Maramureșului	ROSCI0130
Rona de Jos	Tisa Superioară	ROSCI0256
Rona de Sus	Pădurea Ronișoara	2573
Rona de Sus	Tisa Superioară	ROSCI0257
Rozavlea	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0277
Ruscova	Munții Maramureșului	PN
Ruscova	Munții Rodnei	PN_RB
Ruscova	Munții Maramureșului	ROSCI0131
Sarasău	Igniș	ROSCI0098
Sarasău	Tisa Superioară	ROSCI0259
Sarasău	Munții Gutâi	ROSPA0143
Sat Șugatag	Tăurile și turbăria de la Hoteni	AP_L
Satu Lung	Bârsău -Șomcuta	ROSCI0280
Săcel	Peștera și izbulul Izei	2582
Săcel	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0278
Săcel	Munții Rodnei.	ROSPA0087

Săcel	Munții Rodnei	ROSCI0127
Săliște de Sus	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0279
Sălsig	Bârsău -Șomcuta	ROSCI0281
Săpânța	Igniș	ROSCI0097
Săpânța	Tisa Superioară	ROSCI0258
Săpânța	Pricop-Huta-Certeze	ROSCI0359
Săpânța	Munții Gutâi	ROSPA0145
Săpânța	Tisa Superioară	ROSPA0147
Seini	Pădurea cu pini Comja	2584
Sighetu Marmației	Peștera din dealul Solovan	2593
Sighetu Marmației	Igniș	ROSCI0099
Sighetu Marmației	Tisa Superioară	ROSCI0260
Sighetu Marmației	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0281
Sighetu Marmației	Munții Gutâi	ROSPA0144
Sighetu Marmației	Tisa Superioară	ROSPA0146
Strâmtura	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0282
Șieu	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0280
Șișești	Gutâi - Creasta Cocoșului	ROSCI0093
Șișești	Munții Gutâi	ROSPA0146
Șomcuta Mare	Cheile Lăpușului	ROSCI0034
Șomcuta Mare	Bârsău -Șomcuta	ROSCI0282
Tăuții Măgherauș	Arboretul de castan comestibil Baia Mare	2582
Tăuții Măgherauș	Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare	ROSCI0004
Târgu Lăpuș	Cheile Lăpușului	2583
Târgu Lăpuș	Cheile Lăpușului	ROSCI0035
Ulmeni	Cursul Mijlociu al Someșului	ROSPA115
Vadu Izei	Răul Mara	AP_L
Vadu Izei	Ursoi	AP_L
Vadu Izei	Valea Izei și Dealul Solovan	ROSCI0283
Valea Chioarului	Peștera Măgurici	ROSCI0193
Valea Chioarului	Cursul Mijlociu al Someșului	ROSPA116
Vălenii Șomcutei	Peștera Vălenii Șomcutei	2566
Vima Mică	Cheile Lăpușului	ROSCI0036
Vișeu de Jos	Munții Maramureșului	PN
Vișeu de Jos	Munții Rodnei	PN_RB
Vișeu de Jos	Munții Maramureșului	ROSCI0132
Vișeu de Sus	Munții Maramureșului	PN
Vișeu de Sus	Munții Rodnei	PN_RB
Vișeu de Sus	Munții Maramureșului	ROSCI0133
Vișeu de Sus	Munții Maramureșului	ROSPA0135

Conform acestora date 64 de UAT¹uri (peste 84% din totalul județului Maramureș) și 117 localități (peste 46% din totalul județean de 247) aparținătoare, au pe teritoriul lor arii protejate. 6 arii natural protejate de interes local se află în responsabilitatea a 7 (șapte) Primării (UAT).

Unele unități administrative teritoriale administrează singure sau în comun arii protejate de interes local:

Nr. crt.	Denumire arie naturală protejată	Administrator
1	Pestera Ponorul Jitelor	Primăria Groșii Țibleșului
2	Taurile și Turbaria de la Hoteni	Primăria Ocna Șugatag
3	Mlaștina Dumbrava	Primăria Dragomirești
4	Tăurile Chendroaiei	Primăria Desești
5	Ursoi	Primăria Vadul Izei
6	Râul Mara	Primăria Vadul Izei, Primăria Ocna Șugatag, Primăria Giulești și Primăria Desești

Muzeul județean de mineralogie "Victor Gorduza" Baia Mare, aflat în subordinea Consiliului Județean Maramureș a fost custode pentru 3 (trei) arii naturale protejate de tip geologic: Rozeta de piatră Ilba, Coloanele de la Limpedia și Rezervația fosiliferă Chiuzbaia. Contractul de custodie a fost încheiat unilateral de către ANANP în anul 2018.

❖ Autorități sectoriale

Romsilva R.A. - Directia Silvica Maramures

Hotărârea nr. 229 din 4 martie 2009 privind reorganizarea Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva și aprobarea regulamentului de organizare și funcționare

Regia Națională a Pădurilor funcționează sub autoritatea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și are ca obiect de activitate aplicarea strategiei naționale în domeniul silviculturii și acționează pentru apărarea, conservarea și dezvoltarea durabilă a fondului forestier proprietate publică a statului, pe care îl administrează, precum și pentru gospodărirea și valorificarea vânatului, a peștelui din apele de munte și a celorlalte produse specifice fondului forestier, potrivit reglementărilor legale, în condiții de eficiență economică.

Romsilva asigură prin persoane juridice subordonate (Administrații) managementul integral sau participarea la managementul celor mai importante, extinse arii naturale protejate și situri Natura 2000:

Nr. crt.	Cod AP/ N2000	Denumire arie naturală protejată	Custode/ Administrator
1	2563	Pietrosu Mare	Parcul Național Munții Rodnei
2	2589	Piatra Rea	Parcul Național Munții Rodnei
3	2564	Lacul albastru	Parcul Natural Munții Maramureșului
4	2569	Stancariile Sâlhoi Zâmbroslavele	Parcul Natural Munții Maramureșului
5	2572	Taul lui Dumitru	Parcul Natural Munții Maramureșului
6	2578	Cheile Tatarului	Parcul Natural Munții Maramureșului
7	2590	Mlastina Iezerul Mare	Parcul Natural Munții Maramureșului
8	2562	Izvorul Batrana (Ponorul Izei)	Parcul Național Munții Rodnei
9	2582	Pestera și Izbulul Izei	Parcul Național Munții Rodnei
10	2570	Mlastina Poiana Brazilor	Parcul Natural Munții Maramureșului
11	2574	Padurea Craiasca	Parcul Natural Munții Maramureșului
12	2575	Padurea Bavna	Parcul Natural Munții Maramureșului
13	2580	Cornu Nedeii-Ciungi Balasinei	Parcul Natural Munții Maramureșului
14	2586	Vf. Farcau - L. Vinderel - Mihailecu	Parcul Natural Munții Maramureșului
15	2588	Poiana cu Narcise	Parcul Natural Munții Maramureșului
16		Padurea Runc	Directia Silvica Satu Mare prin OS Borlești

17	RB	Parcul Național Muntii Rodnei	Parcul Național Munții Rodnei
18	PN	Parcul Natural Munții Maramureșului	Parcul Natural Munții Maramureșului
19	ROSCI0092	Ignis	Parcul Natural Munții Maramureșului
20	ROSCI0124	Muntii Maramuresului	Parcul Natural Munții Maramureșului
21	ROSCI0125	Muntii Rodnei	Parcul Național Munții Rodnei
22	ROSPA0085	Muntii Rodnei	Parcul Național Munții Rodnei
23	ROSPA0131	Munții Maramureșului	Parcul Natural Munții Maramureșului
24	ROSPA0134	Muntii Gutai	Parcul Natural Munții Maramureșului

Administrația Națională Apele Române - Administrația Bazinală de Apă Someș-Tisa - Sistemul de Gospodărire a Apelor Maramureș

OUG 107 din 5 septembrie 2002 privind înființarea Administrației Naționale "Apele Române",

Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 107 din 20 septembrie 2002 (modificată și completată de Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 73/2005, aprobată prin Legea nr. 400 din 27 decembrie 2005), aprobată prin Legea nr. 404/2003, prevede înființarea Administrației Naționale "Apele Române" București, instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, care funcționează pe bază de gestiune și autonomie economică.

Are ca obiect de activitate:

- gospodărirea durabilă a resurselor de apă;
- administrarea și exploatarea infrastructurii de gospodărire a apelor;
- gestionarea și valorificarea resurselor de apă de suprafață și subterane cu potențialele lor naturale și a fondului național de date din domeniu.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul județean Maramureș

LEGE Nr. 1*) din 16 februarie 2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, instituția publică responsabilă cu gestionarea unor forme de sprijin destinate susținerii agriculturii, finanțate de la bugetul de stat în conformitate cu prevederile de instituire a acestora.

De la data aderării, Agenția a fost responsabilă cu derularea și gestionarea acestor fonduri privind: a) plățile directe și măsurile de piață; b) unele măsuri finanțate din fonduri europene pentru agricultură, dezvoltare rurală și pescuit, stabilite prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură – Serviciul Regional Transilvania

OUG 23 din 5 martie 2008 privind pescuitul și acvacultura.

Este structura responsabilă pentru definirea și implementarea politicii referitoare la conservarea și administrarea resurselor acvatice vii, existente în apele maritime și continentale, acvacultură, procesarea și organizarea pieței produselor pescărești, structurile de pescuit și acvacultura

În exercitarea *funcțiilor* sale, Agenția are ca atribut principal elaborarea strategiei naționale și a reglementărilor specifice în domeniul *pescuitului, acvaculturii, organizării pieței produselor pescărești*, precum și *controlul aplicării și respectării acestora*. De asemenea, Agenția are responsabilitatea pentru definirea și implementarea politicii referitoare la *conservarea și administrarea resurselor acvatice vii* din habitatele piscicole naturale, la *acvacultură*, la *procesarea și organizarea pieței produselor pescărești*.

Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate – Serviciul Teritorial Maramureș

În anul 2016, în cadrul unui proces de centralizare instituțională, Guvernul României înființează Agenția Națională pentru Ariile Naturale Protejate (ANANP) prin Legea nr. 95/2016 și îi reglementează funcționarea prin Hotărârea de Guvern nr. 997/2016.

Scopul ANANP este administrarea unitară și eficientă a ariilor naturale protejate și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, reglementate prin dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007.

Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate i se stabilesc prin documentele de înființare și funcționare următoarele atribuții:

- a) propune spre elaborare strategii și programe în domeniul ariilor naturale protejate, al speciilor de floră și faună protejate;
- b) verifică și avizează măsurile de conservare, planurile de management și regulamentele ariilor naturale protejate, pe care le înaintează, conform prevederilor legale, la autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, apelor și pădurilor, în vederea aprobării;
- c) coordonează și verifică implementarea de către structurile de administrare a planurilor de management și activităților aferente ariilor naturale protejate, asigurând monitorizarea specifică a capitalului natural, printr-un sistem unitar, informatizat de gestionare și actualizare a bazei de date electronice;
- d) stabilește și pune în practică criteriile de performanță pentru evaluarea administratorilor și custozilor ariilor naturale protejate;
- e) asigură suportul tehnic necesar pentru fundamentarea actelor normative, a strategiilor și politicilor privind ariile naturale protejate, precum și armonizarea cu acquis-ul comunitar, convențiile, acordurile și tratatele la care România este parte.

Finalul anului 2023 surprinde ANANP fără nici un rezultat al atribuțiilor sale legale, din perspectiva indicatorilor de monitorizare și evaluare raportați sau a informațiilor publice prezentate.

Persoane interesate din mediul privat – Organizații Neguvernamentale

Persoane și grupuri de montaniarzi implicate în protecția naturii pun bazele primelor asociații și fundații dedicate conservării și protecției biodiversității din județul Maramureș, după anul 2000 (anul apariției Ordonanței 26/2000 cu privire la înființarea asociațiilor și fundațiilor). De atunci, sectorul neguvernamental a reprezentat o soluție pentru dezvoltarea unui domeniu notoriu pentru lipsa resurselor publice alocate.

Astfel Asociația Societatea Ecologistă din Maramureș a inițiat și a susținut până la înființare, apariția Parcului Natural Munții Maramureșului.

Alte organizații ce au deținut până în anul 2018 custodia unor arii protejate:

Nr. crt.	Cod AP/ N2000	Denumire arie naturală protejată	Custode/ Administrator
1	2566	Pestera Valenii Somcutei	Clubul de Speologie Montana
2	2567	Pestera cu Oase	Clubul de Speologie Montana
3	2577	Creasta Cocosului	Asociația Ecologic
4	2568	Lacul Morarenilor	Asociația Ecologic
5	2573	Padurea Ronisoara	Asociația Heidenroslein
6	2583	Defileul Lapusului	Asociația Profesională GeoMMed
7	ROSCI0251	Tisa Superioara	Asociația Heidenroslein
8	ROSCI0264	Valea Izei si Dl. Solovan	Asociația Heidenroslein
9	ROSCI0030	Cheile Lapusului	Asociația Profesională GeoMMed
10	ROSCI0089	Gutai - Creasta Cocosului	Asociația Ecologic
11	ROSCI0192	Pestera Magurici	Asociația GAL Valea Somesului

12	ROSCI0285	Codrii seculari de la Strambu Baiut	WWF Romania si Directia Silvica Maramures
13	ROSCI0358	Pricop Huta Certeze	Asociația Heidenroslein
14	ROSPA0143	Tisa Superioara	Asociația Heidenroslein

Pe baza procedurii legale de atribuire a contractelor s-au asigurat resurse pentru: realizarea și aprobarea Planurilor de Management, dezvoltarea infrastructurii de vizitare și a serviciilor voluntare de patrulare, monitorizare-evaluare și avizare impuse prin contractul de custodie.

Prima măsură instituțională aplicată de ANANP a fost impunerea încetării contractelor de custodie ale ariilor naturale protejate prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 75/2018 promovată de ANANP. Ca măsură compensatorie pentru conservarea și protecția ariilor naturale protejate acoperite de activitatea custozilor ANANP propune un parteneriat pentru managementul ariei protejate în care își păstrează rolul de decident primar. În lipsa alocării altor resurse publice, ariile naturale protejate acoperite anterior de contractele de custodie au rămas fără protecție "in situ".

Avantaje:

- + Patrimoniul natural este unul dintre puținele avantaje competitive ale județului Maramureș
- + Preocupare publică județeană cu privire la starea mediului, modul în care afectează dezvoltarea locală și calitatea vieții;
- + Implicarea decidenților în aplicarea politicilor și a planurilor de acțiune pentru protecția mediului;
- + Existența structurilor instituționale de bază în domeniul protecția mediului – aplicarea programelor de management integrat de mediu (apă, deșeuri) - monitorizare;
- + Existența unor precedente județene în derularea unor procese de planificare și implementare a unor politici: de mediu (PLAMM 2013), biodiversitate (N2000MM 2015) și a unor programe: (i) managementul integrat al deșeurilor și (ii) managementul apei (infrastructura de apă și apă uzată).
- + Experiență sectorială semnificativă în cooperarea public-privată care a condus la atragerea de resurse financiare importante în domeniu: Platforma N2000MM.
- + Licee și Centru Universitar cu specializări sectoriale.

Dezavantaje:

- Nivelul scăzut de educație ecologică, de conștientizare a rolului profund al biodiversității asupra calității vieții
- Protecția biodiversității este promovată public ca: (i) o barieră în calea proiectelor de infrastructură, urbanism, a aplicării drepturilor de proprietate; (ii) natura are o mare capacitate de regenerare; sau (iii) o problemă aparținând strict ariilor protejate;
- Conștientizarea și implicarea publică redusă se regăsește în: (i) absența unei politici sectoriale județene-naționale consecvente; (ii) Reducerea dramatică a resurselor dedicate biodiversității MM prin impunerea controlului centralizat al domeniului vs. creșterea și diversificarea presiunilor asupra biodiversității; (iii) gradul redus al participării capitalului natural la dezvoltarea locală.

Mediul Extern al domeniului

Analiza SWOT < PEST (Politici, Economic, Sociale, Tehnologice)

Finalizarea perioadei de planificare pentru finanțarea europeană 2014-2020. Pregătirea – planificarea noului ciclu de finanțare 2021-2027.

❖ Atenuarea schimbărilor climatice devine o prioritate "0" a politicilor europene.

Subsecvent, noua **Strategie pentru Biodiversitate 2030 a Uniunii Europene** susține o definiție extinsă a patrimoniului natural și abordare bazată de creșterea responsabilității participative a europenilor la identificarea și aplicarea priorităților de protecție a acestuia.

- ❖ **Promovarea serviciilor, comunicării online în instituțiile publice** - A fost o măsură de protecție, de distanțare socială, luată de autoritățile publice în perioada Pandemiei de Covid-19. Beneficiul adus de această măsură, pe lângă cel medical, este cel al impunerii utilizării sistemelor publice digitale, a tehnologiei informației și comunicării cu un impact direct asupra reducerii resurselor (timp, materiale, umane) alocate furnizării serviciilor publice directe: eliberarea de autorizări, avize, plata taxelor și impozitelor. Din păcate acest sistem de comunicare facilitează uneori blocarea dialogului din partea celor care nu și-l doresc.
- ❖ **Economic și Social** – atmosfera perioadei, implicit managementul implementării proiectului "Feedback" au fost cert afectate de impactul crizei energetice și economice provocate de provocarea conflictului din Ucraina și ulterior al celui din Israel.
- ❖ **Tehnologic** – proiectele ultimilor ani ne-au dezvăluit revoluția tehnologică în domeniul monitorizării și evaluării stării de conservare a ariilor protejate: sisteme complet digitizate de preluare – transfer și prelucrare de date numerice sau grafice, audio-video au apărut în practica de zi cu zi, impunând noi competențe persoanelor implicate.

Capitolul 3. Strategia de Dezvoltare a Patrimoniului Natural al județului Maramureș

Planificarea Strategică – este o cale sistematică (un Proces) de anticipare și răspuns (un Plan) la provocările create de schimbarea dorită (o Strategie), ceea ce presupune:

- (1) apariția și conștientizarea nevoii unei schimbări (trecerea de la o situație existentă, nesatisfăcătoare, la una acceptată, dorită) la nivelul unor grupuri mari de oameni, al unor organizații (grupul sau organizația incluzând "beneficiari" și "furnizori", comunitatea, sectorul de activitate, etc.), cu efecte pe termen lung; concentrarea tuturor resurselor disponibile pentru aplicarea soluțiilor (proiectelor) identificate ca răspuns la problemele stabilite ca fiind prioritare.
- (2) aplicarea unui proces sistematic (care include o anumită metodologie, proceduri, resurse și termene stabilite), pentru inițierea și susținerea schimbării.

Elementele strategiei:

MISIUNEA PLATFORMEI N2000MM

Asigurarea unui cadru formal de cooperare a factorilor interesați (publici și privați) dedicați protecției, conservării, și valorificării durabile a patrimoniului natural al județului Maramureș.

VIZIUNEA STRATEGIEI N2027MM:

Județul Maramureș a **identificat și evaluat toate elementele patrimoniului său natural și a reglementat** statutul și managementul zonelor cu patrimoniu natural protejat;

Rețeaua N2000MM incluzând noul GeoParc, este acoperită unitar de **capacități profesionale certificate**, apreciate pentru gradul de conservare a speciilor și habitatelor protejate, a altor obiective de patrimoniu natural și pentru modul inovativ **de susținere a dezvoltării localităților limitrofe**;

Toate resursele naturale ale județului Maramureș sunt atent monitorizate, intervenindu-se prompt pentru prevenirea apariției sau controlul presiunilor.

Toți factorii interesați au fost implicați în procesul elaborării unei politici publice județene dedicate protecției, conservării și valorizării durabile a patrimoniului natural. Aceasta se regăsește în **decizii administrative, în planurile și programele de dezvoltare județene și locale și resursele alocate** pentru aplicarea diverselor acțiuni sectoriale.

Autoritățile sectoriale și-au dezvoltat capacitatea instituțională internă și de colaborare public-privată pentru facilitarea - impunerea aplicării cadrului legal existent.

Platforma de cooperare "Natura 2000 Maramureș" facilitează cooperarea între factorii sectoriali interesați, transferul de cunoștințe, construcția echipelor și atragerea resurselor necesare aplicării proiectelor inovatoare ale membrilor săi;

Aplicarea politicii județene sectoriale a reușit să demonstreze că investițiile în educație, sub toate formele și la toate nivelele ei, crează impacturi majore asupra competitivității unui domeniu sau al unui teritoriu.

Creșterea capacității resursei umane implicate în managementul sistemului N2000MM, îmbunătățirea atitudinii și implicării publice în conservarea și protecția biodiversității, au condus la apariția de **noi oportunități de dezvoltare personală și locală, întărind avantajul competitiv regional al județului Maramureș**.

OBIECTIVUL GENERAL

Grad crescut de participare a patrimoniului natural în procesul de dezvoltare durabilă a județului Maramureș

SUBDOMENII ALE DEZVOLTĂRII PATRIMONIULUI NATURAL - OBIECTIVE ȘI MĂSURILE LOR SPECIFICE

Subdomeniul I. Patrimoniul Natural Protejat (arii protejate, rețeaua N2000):
cu **Obiectivul Specific 1. Suprafețe protejate (Arii protejate și Situri N2000) din județul Maramureș diversificate și extinse (cu 15 %), acoperite de un management reglementat și competent.**

Măsuri:

- 1.1. Extinderea zonelor de conservare și protecție pentru resursele naturale confirmate ca valoroase, aflate în pericol de dispariție, de degradare iremediabilă;
- 1.2. Reglementarea funcționării Ariilor Protejate/Siturilor N2000;
- 1.3. Implementarea Planurilor de Management aprobate ale Ariilor Protejate/ Siturilor N2000.

Subdomeniul II. Managementul resurselor naturale (păduri, ape, soluri):
cu **Obiectivul Specific 2. Presiuni reduse / prevenite (cu 10 %), asupra bio-resurselor naturale (ape, păduri, soluri – fauna, floră) ale județului Maramureș.**

Acest obiectiv specific vizează toate sursele tradiționale de amenințări și pericole la adresa patrimoniului natural urmând a fi aplicate prin programe specifice pentru:

- Ape - Pescuit;
- Păduri - Vânătoare;
- Soluri/Pajiști – Agricultură;
- Urbanism;
- Specii Invazive.

Măsuri:

- 2.1. Identificarea și aplicarea celor mai bune/ favorabile practici (în toate subdomeniile) pentru protecția și conservarea speciilor și habitatelor și a conectivității ecologice,
- 2.2. Dezvoltarea managementului spațiilor/ zonelor urbane verzi,
- 2.3. Susținerea regenerării biodiversității urbane - creșterea nr. de specii autohtone (nepericuloase) în localități;
- 2.4. Dezvoltarea și aplicarea Planurilor de acțiune / Campaniilor locale-județene pentru eradicarea speciilor invazive (monitorizare, planificare, acțiune - eliminare);
- 2.5. Îmbunătățirea managementului siturilor contaminate pt. diminuarea impactului lor negativ asupra biodiversității / reconversia lor pentru susținerea biodiversității;
- 2.6. Limitarea strictă a transportului motorizat în zone neafectate de impact antropic - amenajarea de trasee omologate, administrate de asociații proprii domeniului;
- 2.7. Promovarea agriculturii ecologice, urbane – incurajarea bunelor practici, dezvoltarea de metode și tehnologii eco, produse din biomasa etc;

Subdomeniul III. Politici publice dedicate patrimoniului natural - decizii, resurse alocate/ atrase, politici publice: info – consultare – parteneriat:

cu **Obiectivul Specific 3. Capacitate de cooperare a factorilor interesați, a membrilor Platformei N2000MM, pentru includerea problematicii patrimoniului natural în procesele decizionale ale agendei publice la toate nivelele.**

Măsuri:

- 3.1. Creșterea autorității, capacității instituționale de aplicare a cadrului legal de reglementare în toate domeniile care generează presiuni asupra patrimoniului natural;

3.2. Crearea și funcționarea unui sistem monitorizare permanentă care să furnizeze informații publice cu privire la activitățile care creează presiuni asupra patrimoniului natural și a reacțiilor factorilor interesați implicați;

3.3. Crearea cadrului județean de cooperare pentru realizarea și avizarea planurilor și programelor de dezvoltare locală-județeană pe baza unor date și metodologii de lucru unitare în domeniile surselor de presiuni tradiționale asupra capitalului natural;

3.4. Organizarea de evenimente profesionale pentru facilitarea comunicării și transferul de date și cunoștințe intersectoriale.

Subdomeniul IV. Regenerarea conștiinței ecologice tradiționale (Informare - Educație ecologică): cu **Obiectivul Specific Transversal 4. Formarea unei mase critice publice active (% din populația județului) conștiente de importanța serviciilor ecosistemice pentru calitatea vieții lor.**

Măsuri – complementare pentru măsurile obiectivelor specifice 1, 2 și 3:

Pentru obiectivul specific 1:

4.1. Campanii de educație ecologică în situri N2000 și în comunitățile învecinate;

4.2. Promovarea educației ecologice nonformale;

Pentru obiectivul specific 2:

4.3. Campanii de educație ecologică, de informare despre acțiunile de conservare a biodiversității pădurilor care să susțină/ completeze procesul de retrocedare a pădurilor;

4.4. Susținerea cursurilor certificate în domeniul agriculturii ecologice;

Pentru obiectivul specific 3:

4.5. Organizarea de programe educaționale pentru managementul deșeurilor.

4.0. Dezvoltarea competențelor necesare elaborării și aplicării campaniilor de informare publică;

Portofoliul – Planul de Acțiuni/ Proiecte

Portofoliul de proiecte

Reprezintă totalitatea acțiunilor/ proiectelor identificate de către toți membrii Platformei de cooperare N2000MM, pentru aplicarea uneia sau mai multor măsuri ale strategiei.

Proiectele sunt prezentate sintetic prin completarea și colectarea unor fișe sintetice de proiect/ acțiune în care sunt descrise: corelarea cu măsura din strategia de dezvoltare pe care o sprijină; titlul acțiunii; inițiatorul/ responsabilul acțiunii/ proiectului; termen/ perioada de aplicare; bugetul necesar; sursa de finanțare preconizată.

Portofoliul de proiecte de dezvoltare a rețelei "N2000MM", a fost completat pe baza informațiilor cuprinse în fișele de proiect colectate de la factorii interesați implicați în procesul de planificare sectorială și completate cu fișele proiectelor/ acțiunilor nerealizate în perioada anterioară de planificare (2015 – a.c).

Planul de Acțiuni

Reprezintă un sumar al acțiunilor (proiectelor) concrete, prioritare, care pot fi susținute de către membrii Platformei N2000MM (solidar ca platformă, individual, sau în parteneriat cu alți membri sau factori interesați din afara platformei), a căror aplicare/ implementare conduc la realizarea strategiei (aplicarea măsurii – atingerea obiectivelor specifice – realizarea obiectivului general – apropierea de viziunea de dezvoltare).

Caracteristicile unui Plan de Acțiuni sunt date de definirea în cadrul prezentării proiectelor/ acțiunilor a:

(1) *responsabilității inițierii și managementului lor (ce va fi făcut? și de către cine?);*

(2) prioritizarea (încadrare în timp, corelare, sinergie);

(3) resurse necesare identificate (umane, materiale, financiare, disponibile pentru fiecare etapă a ciclului de viață a unei acțiuni, a unui proiect).

Spre deosebire de elementele unei strategii (viziune, obiective, măsuri), care datorită caracterului general rămân stabile în pentru toată perioada de planificare, Planul de Acțiuni conține elemente mult mai concrete și dinamice (proiecte, acțiuni), care vor fi evaluat și revizuite anual sau ori de câte ori contextul prioritizării acțiunilor se modifică (de exemplu apariția unei noi surse de finanțare, modificarea legislației, apariția unei stări de necesitate etc.).

Portofoliul de proiecte al Strategiei N2027MM

Ob. Sp.	Măs.	Pr.	Nume Acțiune/ Proiect	Inițiator	Parteneri	Scop (scurta descriere)	Ani	Valoare estimativă (mii Euro)	Surse de (co/pre)finanțare
1	1.1	1	GeoParc	CJ Maramureș – Muzeul de Mineralogie "Victor Gorduza" Baia Mare	Publici (autorități locale) și private din județul Maramureș, din țară și străinătate cu un interes specific în astfel de proiecte	Dezvoltarea durabilă a comunităților dintr-o zonă definite geographic prin valorificarea obiectivelor naturale-ecologice (sit-uri geologice), arheologice-istorice și culturale printr-un management integrat aplicat de către o autoritate stabilită de stat.	5	5.000	Publice (locale, județene, naționale, Eu/Ro, bilaterale); Private (locale, donații internaționale)
1	1.3	1	Managementul integrat al Parcului Național, Rezervației Biosferei și siturilor Natura 2000 Munții Rodnei	Administrația Parcului Național Munții Rodnei (Rezervație a Biosferei) – Claudiu IUȘAN	Primării, ONG-uri, WWF, universități, administrații de parcuri naționale/naturale	Stare de conservare favorabilă a 27 habitate și 100 specii de interes comunitar; grad de acceptanță ridicat pentru ariile protejate în rândul comunităților locale; capacitate ridicată administrativă și de interpretare a naturii; rezervație a biosferei cu zonare funcțională.	4	60.000,00	Publice (UE/RO, terte guvernamentale) - Private
2	2.6	1	Bază de date geospațiale pentru evaluarea cadrului natural și a infrastructurii de vizitare în zona munților Igriș (sectorul maramureșean)	UBB Facultatea de Geografie Sighetu Marmației – Silviu BUMBAK	Instituții de învățământ superior Autorități publice locale ale căror teritorii administrative sunt cuprinse în zona de interes ONG-uri	Evaluarea, planificarea și amenajarea elementelor de potențial natural precum și a infrastructurii de vizitare în zona vizată	2	100,00	Publice (UE/RO, terte guvernamentale) – Private

Strategia de Dezvoltare a Patrimoniului Natural al județului Maramureș (pentru perioada de programare 2021-2027)

3	3.1	1	Cele mai bune practici pentru combaterea tăierilor ilegale și a trasabilității lemnului	WWF RO Filiala Maramures	Parteneri din UA, Garda Forestiera; Ministerul Mediului	Îmbunătățirea condițiilor de îmbunătățire a eficienței sistemului de guvernare pentru combaterea tăierilor ilegale și a comerțului aferent în România și Ucraina	2	700,00 (pt. 2 țări)	Program transfrontalier (RO-UA)
1	1.3	1	Implementarea planului de management pentru situl NATURA 2000 Codrii Seculari Strambu Baiut ROSCI 0285	WWF RO Filiala Maramures	ANANP, Directia Silvica Maramures, Primaria Baiut	asigurarea unei stări de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor de interes comunitar din zona tinta	2	1.300,00 (pt. 4 țări)	Publice (UE/RO, terte guvernamentale) – Private
4	4.1	1	Implicarea tinerilor în monitorizarea participativă a biodiversității din siturile Natura 2000 din Maramureș	Asociația ECO RODNA	APM Maramureș Custozii și administratori de situri Natura 2000	Crearea și instruirea unor grupuri de voluntari tineri care să participe la monitorizarea participativă a biodiversității din siturile Natura 2000 din județul Maramureș	2015 - 2017	100	Bugetul ONG Programe de finantare bilaterale
4	4.2	1	Schimburi bilaterale de tineri cu parcurile naționale și naturale din Europa	Asociația ECO RODNA	Asociații de tineri din Ucraina, Germania, Spania, Franța, Italia	Schimburi de experiență între asociațiile de tineret sau ecologice care activează în jurul ariilor naturale protejate	2015 - 2017		Bugetul ONG ERASMUS+
4	4.1	2	Centrul de voluntariat pentru siturile Natura 2000 din Maramureș	Asociația ECO RODNA	APM Maramureș Consiliul Județean Maramureș Primăria Baia Sprie	Crearea unui centru județean de promovare și instruire a voluntarilor pentru îmbunătățirea managementului siturilor Natura 2000	2015 - 2017	500	Bugetul local Bugetul ONG Programe de finantare bilaterale
4	4.3 cimpl 2.1	1	Elaborarea ghidului resurselor valorificabile din situl Natura 2000 Munții Rodnei (Parc Național și Rezervație a Biosferei)	Administrația Parcului Național Munții Rodnei	Asociația ECO RODNA	Crearea unui sistem viabil de informare cu privire la resursele valorificabile din Parcul Național Munții Rodnei și creșterea gradului de informare în comunitățile locale	2015 - 2017	100	Life+, Programe de finantare bilaterale, UE

Strategia de Dezvoltare a Patrimoniului Natural al Județului Maramureș (pentru perioada de programare 2021-2027)

3	3.2	2	Centrul de monitorizare a schimbărilor climatice din Maramureș	Administrația Parcului Național Munții Rodnei	APM Maramureș Consiliul Județean Maramureș	Crearea unui centru de monitorizare a efectelor schimbărilor climatice asupra florei și faunei alpine în rezervația științifică Pietrosu Mare – Căldarea Iezer	2015 - 2018	500	Life+,
1/2	1.3/ 2.1	2	Îmbunătățirea stării de conservare a lostriței (<i>Hucho hucho</i>) în siturile Natura 2000 din Maramureș – Munții Maramureșului și Munții Rodnei	Administrația Parcului Național Munții Rodnei	Administrația Parcului Natural Munții Maramureșului WWF Maramureș APM Maramureș Consiliul Județean Maramureș	Îmbunătățirea stării de conservare a lostriței (<i>Hucho hucho</i>) prin capturare, obținere puiet și reintroducere precum și restaurarea ecologică a unor habitate	2015 - 2018	1.000	Life+,
1	1.3	3	Restaurarea ecologică a lacului glaciar Izvorul Bistriței Aurii din situl Natura 2000 Munții Rodnei	Administrația Parcului Național Munții Rodnei	APM Maramureș Consiliul Județean Maramureș	Readucerea la forma inițială a lacului glaciar Izvorul Bistriței Aurii ca urmare a accelerării procesului de eutrofizare	2015 - 2018	600	Life+,
1/4	1.3/ 4.1	4	Ghid de educație ecologică în situl Natura 2000 Munții Rodnei	Administrația Parcului Național Munții Rodnei	Asociația ECO RODNA	Elaborarea unui ghid de interpretare a naturii pentru elevii din școlile limitrofe Parcului Național Munții Rodnei	2015 - 2018	50	Bugetul ONG Programe bilaterale
1	1.1	1	Pietrosu Mare – sit UNESCO al Patrimoniului Universal pentru Natură	Administrația Parcului Național Munții Rodnei	APM Maramureș Consiliul Județean Maramureș	Finalizarea declarării ca Sit al Patrimoniului Universal UNESCO pentru Natură	2015 - 2018	10	Buget județean Programe de cercetare
2	2.1	3	Valorizarea serviciilor ecosistemice ale rețelei Natura 2000 din Maramureș	Administrația Parcului Național Munții Rodnei	Consiliul Județean Maramureș Garda de Mediu Asociația ECO RODNA WWF Maramureș	Creșterea gradului de acceptare a siturilor Natura 2000 în rândul comunităților locale și îmbunătățirea condițiilor de trai a acestora	2015 - 2020	300	Life+, SEE, ERASMUS+,

Strategia de Dezvoltare a Patrimoniului Natural al județului Maramureș (pentru perioada de programare 2021-2027)

3	3.2	1	N2000MM_Centrul dezvoltare inovare - în domeniul protecției, conservării și valorificării durabile a patrimoniului natural	Platforma N2000MM	Platforma N2000MM	Etapa 1_Înființarea unui Centru de Resurse și funcționarea unui proces sistemic informațional: colectare de informații (monitorizare) – analize (evaluare) – raportare (informare partenerială și publică) – feedback, privind patrimoniul natural județean.	2015 - 2020	5.000	Buget județean; Programe bilaterale
3	3	2	N2000MM_Green Business Cluster	Platforma N2000MM – membrii de profil	CJ Maramureș	Construcția unei structuri asociative de identificare și promovare a afacerilor verzi - de valorificare a serviciilor furnizate de patrimonial natural și cultural județean	2015 - 2020	5.000	Buget județean; POR
3	4	1	Program județean de finanțare a activităților non_profit în domeniul protecției și conservării patrimoniului natural	Platforma N2000MM	CJ Maramureș	Aplicarea unei componente de finanțare în cadrul legal asigurat de I350/2005, pentru susținerea inițiativelor civice în domeniul protecției și conservării patrimoniului natural	2015 - 2016	10	Buget județean;
1	1.2/ 3,1/ 3.2	1	N2000MM_Master Plan	–	ANANP – autoritate sectorială	Finalizarea procedurilor de elaborare și aprobare a documentelor prevazute de cadrul legal pentru organizarea și funcționarea AP din rețeaua N2000MM (ROF/ Set min de masuri de conservare/ Plan deManagement). Integrarea acestora într-un Plan General Judetean (Master Plan)	2015 - 2020	5.000	Buget APS Programe de finanțare bilaterale, UE

Planul de Acțiuni al Strategiei N2027MM

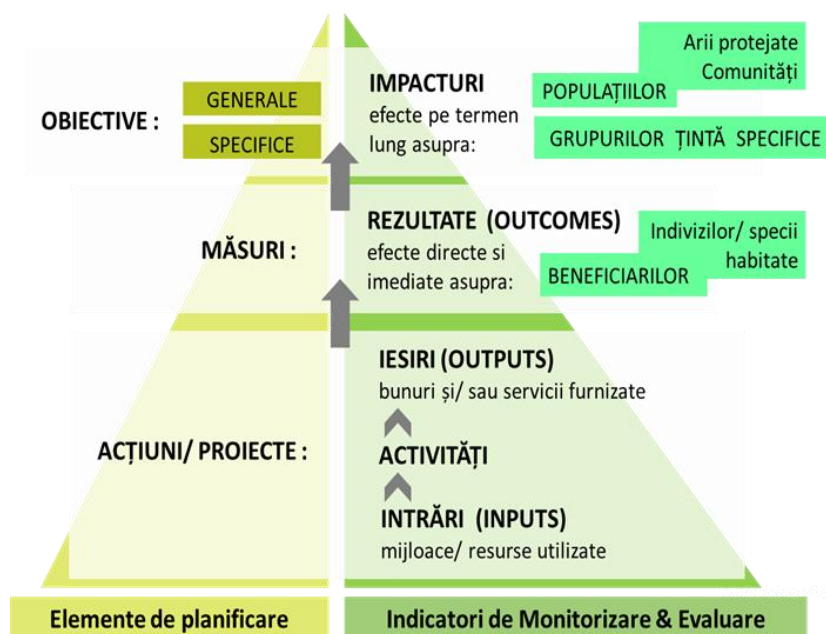
Ob. Sp.	Măs.	Pr.	Nume Acțiune/ Proiect	Inițiator	Parteneri	Scop (scurta descriere)	Ani	Valoare estimativă (mii Euro)	Surse de (co/pre)finanțare
3	3.2	1	N2000MM_Centrul dezvoltare inovare - în domeniul protecției, conservării și valorificării durabile a patrimoniului natural	Platforma N2000MM	Platforma N2000MM	Etapa 1_ Formarea și funcționarea unui proces sistemic informațional: colectare de informații (monitorizare) – analize (evaluare) – raportare (informare partenerială și publică) – feedback, privind patrimoniul natural județean.	2024 - 2027	5.000	Buget județean;
2 (3.1)	2.6	1	Bază de date geospațiale pentru evaluarea cadrului natural și a infrastructurii de vizitare în zona munților Igriș (sectorul maramureșean)	UBB Facultatea de Geografie Sighetu Marmației – Silviu BUMBAK	Instituții de învățământ superior Autorități publice locale ale căror teritorii administrative sunt cuprinse în zona de interes ONG-uri	Evaluarea, planificarea și amenajarea elementelor de potențial natural precum și a infrastructurii de vizitare în zona vizată	2024- 2028	100	Publice (UE/RO, terte guvernamentale) – Private
3 (3.2)	3.2	2	Centrul de monitorizare a schimbărilor climatice din Maramureș	Administrația Parcului Național Munții Rodnei	APM Maramureș Consiliul Județean Maramureș	Crearea unui centru de monitorizare a efectelor schimbărilor climatice asupra florei și faunei alpine în rezervația științifică Pietrosu Mare – Căldarea Iezer	2025 - 2028	500	Life+,
3	3	2	Cluster N2000MM – "Green Business"	CJ Maramureș	Platforma N2000MM	Construcția unei structuri parteneriale de promovare a valorificării durabile a serviciilor furnizate de către patrimoniul natural și cultural județean	2024 - 2027	5.000	Buget județean;

Capitolul 4. Pregătirea implementării

Monitorizarea și Evaluarea progresului strategiei și a planului de acțiuni

Comparație continuă (MONITORIZARE) și analiza periodică (EVALUARE) a indicatorilor de stare a sistemului pentru a identifica variațiile, diferențele între valorile PLANIFICATE și cele REALIZATE.

Indicatorii corelați cu etapele procesului de planificare/ implementare sunt prezentați în schița alăturată:

Indicatorii de monitorizare și evaluare a stării biodiversității a capitalului natural a gradului de aplicare al contractelor de administrare al departamentului Biodiversitate, din cadrul Serviciului Calitatea Factorilor de Mediu, al Agenției pentru Protecția Mediului Maramureș.

Trecerea de la Capitalul Natural Protejat la Capitalul Natural al județului Maramureș ca domeniul al procesului de conservare și protecție a biodiversității

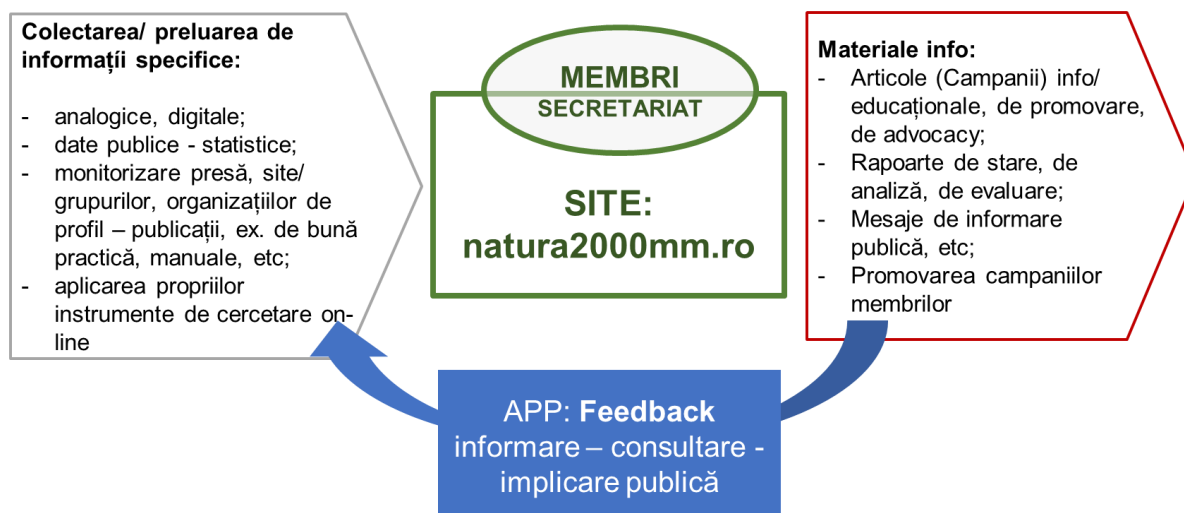
crează dificultăți complexe în identificarea, colectarea și utilizarea unor date publice. În afara sistemului județean al ariilor naturale protejate nu sunt utilizați indicatori de conservare și protecție a biodiversității.

- Autoritățile publice care administrează resurse naturale (apă, soluri, păduri) au ca scop, urmăresc controlul cantității și calității resursei pentru valorificarea ei economică și socială. Aceste instituții nu utilizează indicatori privind impactul resursei administrate, a activităților din aceste domenii, asupra biodiversității zonei.
- Autoritățile administrative locale și cea județeană sunt cu atât mai sensibile, focusate pe aspectele sociale și economice de mediu (infrastructura de apă-canal și managementul deșeurilor). Capitalul natural local prezintă interes și este promovat doar din perspectiva atractivității turistice. Nici la acest nivel nu vom întâlni indicatori de stare a biodiversității.

Din aceste motive, în acest moment, domeniul: Patrimoniul Natural nu are indicatori de monitorizare și evaluare.

În condițiile asigurării convergenței obiectivelor de dezvoltare ale rețelei N2000MM cu obiectivele de dezvoltare sectoriale la nivel județean și național ale subdomeniilor: biodiversitate, ape, păduri, pajiști-agro, administrație publică, trebuie să avem în vedere utilizarea identificarea unor relații adecvate a indicatorilor de monitorizare și evaluare specificați în documentele de planificare sectorială.

Având în vedere importanța activității de monitorizare – evaluare a stării patrimoniului natural pentru obținerea unei imagini clare a stării biodiversității județului Maramureș considerăm că înființarea și funcționarea unui Centru de Resurse al Platformei N2000MM care să seteze un proces sistemic informațional dedicat patrimoniului natural devine un proiect prioritar:

Aranjamente instituționale

Partenerii proiectului "Feedback", care asigură secretariatul Platformei N2000MM vor administra în următorii 5 ani, instrumentele de comunicare: site-ul "natura2000mm.ro" și aplicația mobilă – aceste instrumente vor reprezenta fundația Centrului de Resurse.

Colectarea și prelucrarea informațiilor sectoriale din terțe surse vor fi utilizate pentru implicării membrilor Platformei N2000MM în aceste etape dar și de a facilita identificarea intereselor comune și crearea echipelor de proiect/ activități.

Ne propunem ca în jurul Centrului de Resurse să se reconstruiască capacitatea de cooperare intra și intersectorială care să permită într-un viitor apropiat coagularea unei mase publice critice de persoane interesate capabile să aplice proiecte cu impact vizibil în comunități și să influențeze elaborarea și aplicarea unei politici județene dedicate Patrimoniului Natural.